

Formanden: Den højtærede Finansminister er i Øjeblikket forhindret i at være til Stede, men det er mig meddelt, at den højtærede Justitsminister er rede til at tage Ordet paa hans Vegne. Jeg giver derfor Ordet til den højtærede Minister.

Justitsministeren (Mellermann): Den ærede Finansminister har anmodet mig om paa hans Vegne at anbefale dette Lovforslag til det høje Ting. Dette Lovforslag var ogsaa i forrige Samling fremsat i Folketinget, men den Gang kom det ikke til anden Behandling. I Aar er det imidlertid blevet behandlet med Velvilje, saaledes at det, hvis dette Lovforslag gaar igennem og bliver stadfæstet af Kongen, vil være muligt at sætte en Kontorchef i Spidsen for hver af de tre Afdelinger, hvori dette vidtløftige Revisionskontor er inddelt, ligesom der i hvert af disse tre Kontorer vil blive ansat en Fuldmægtig. Medhjælpssummen er derimod bleven temmelig stærkt befaaren i Folketinget, men dog ikke mere, end at Finansministeren mener at kunne hjælpe sig dermed, saaledes at han altsaa kan anbefale Lovforslaget til usorøret Vedtagelse. Hvis det skulde være nogen paafaldende, at der i Lovforslaget findes en Bestemmelse om, at Loven først skal træde i Kraft den 1ste Oktober, hvad der jo kunde synes noget underligt ved første Øjkast, er det begrundet deri, at der kun kan skaffes Plads til disse Kontorer i den Bygning ved Siden af Posthuset paa Købmagergade, som Staten har købt; men denne Bygning er jo, indtil man kunde blive enig om Anvendelsen af den, udelejet til private, der først maa siges op paa sædvanlig Maade. Det er altsaa Grunden til, at man ikke kan faa Raadighed over Bygningen før til Oktober. Jeg skal altsaa paa Finansministerens Vegne anbefale Lovforslaget til Tingets Vedtagelse.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Eneret til Anlæg og Drift af Sporveje i offentlige Gaader og Veje.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 607 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Formanden: Den ærede Minister for offentlige Arbejder er forhindret i at være til Stede, men det er mig meddelt, at Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet er rede til at tage Ordet paa hans Vegne. Jeg giver altsaa Ordet til den højtærede Minister.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Vardenfleth): Det vil være i det høje Tings Grindring, at ved dette Lovforslags Behandling i Fjor var det Spørgsmaal særlig fremme, hvorledes man skulde gaa til en Afvikling af Statens Ret til at overtage de Sporvejsanlæg, paa hvilke der var givet Koncession i Henhold til Lov af 23de Januar 1862, idet denne Lov jo hjemlede Staten Ret til uden Bederlag ved Koncessionens Udløb, for saa vidt den var givet for et Tidsrum af over 20 Aar, at overtage hele Anlægget. Dette Spørgsmaal kom frem saavel i dette Ting som i Folketinget, og det var særlig paa Foranledning af en Henstilling fra Folketinget, hvor Sagen ikke naaede til 2den Behandling, at Ministeriet for offentlige Arbejder sidste Sommer optog en Forhandling med Repræsentanter for de to Kommuner, nemlig Kjøbenhavn og Frederiksberg, for hvilke dette Spørgsmaal særlig vilde faa Betydning. Resultatet af disse Forhandlinger førte til de Bestemmelser, som Ministeren for offentlige Arbejder indsatte i det Lovforslag, som han i Begyndelsen af denne Samling fremsatte i Folketinget. Dette Forslag gik væsentlig ud paa, at „den eller de paagældende Bestyrelser skulde til enhver Tid være berettiget til at indtræde i Statens Ret mod som Bederlag herfor til Statskassen at indbetale en Sum, svarende til 5 pCt. af det paagældende Selskabs Aktiekapital, saaledes som denne er paa det Tidspunkt, da Begæring herom af Bestyrelsen fremsættes for vedkommende Minister.“ Det var en Bestemmelse i Regeringsforslagets § 4. I Forbindelse hermed foresloges det i samme Paragrafs andet Stykke, at for saa vidt en Bestyrelse saaledes er indtraadt i Statens Ret, kan Ministeren efter derom fremkommen Begæring udfærdige en Koncession, hvorved den ældre Koncession ombyttes med en ny Bevilling overensstemmende med denne Lov, eller, hvis Bestyrelsen foretrækker det, kan der ogsaa ved Koncessionsfristens Udløb gives selve denne Bestyrelse en saadan Bevilling. Disse Bestemmelser ere i Folketinget ændrede paa den Maade, at man har ment det rettest at forhøje den Afgift, som